

Defensiestaf

Kalvermarkt 38
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Contactpersoon

Lkol Drs. E.P. v.d. Kamp
EP.vd.Kamp@mindef.nl
T: +31627852937

Datum

15-2-2024

Onze referentie

BS2024005967

Afschrift aan

DF&CBS

Bijlagen

I Controleprotocol
II Regeling
defensiesubsidies
III AWB titel 4.2 par.4.2.8.4
IV Prestatieoverzicht

*Bij beantwoording datum,
onze referentie en onderwerp
vermelden.*

Aan:
Stichting Koninklijke Defensiemusea
t.a.v. Algemeen Directeur Drs. J. Sijmonsbergen
Postbus 6
3760 AA Soest

MINISTERIELE BESCHIKKING SUBSIDIEVERLENING AAN STICHTING KONINKLIJKE DEFENSIEMUSEA 2024

Referte: 1. Uw begroting en jaarplan 2024 SKD, d.d. 30 oktober 2023 met ons kenmerk BS2024004564.

DE MINISTER VAN DEFENSIE

GELET OP:

Artikel 12 van de Regeling defensiesubsidies;

OVERWEGENDE DAT:

- De Stichting Koninklijke Defensiemusea (hierna te noemen de Stichting) een aanvraag voor subsidie heeft ingediend middels het ter beschikking stellen van een begroting en jaarplan 2024 (referte 1);
- De subsidieontvanger gehouden is de bepalingen uit de Regeling defensiesubsidies, de Comptabiliteitswet 2016 Hoofdstuk 6, paragraaf 1 en Algemene wet bestuursrecht (AWB) titel 4.2 in acht te nemen en in beginsel toe te passen;
- De grondslag van deze subsidierelatie in de Begrotingswet Defensie ligt;
- SKD als RWT, Rechtspersoon met een Wettelijke Taak, sedert 1 januari 2022 verplicht is tot schatkistbankieren;
- De Stichting zowel het Nationaal Militair Museum (te Soesterberg), het Marinemuseum (te Den Helder) als het Mariniersmuseum (te Rotterdam) exploiteert. De bezoekers van deze musea kunnen hier, aan de hand van een uiteenlopend activiteitenaanbod, met vaste en tijdelijke exposities inzicht verwerven in de betekenis van de krijgsmacht voor onze samenleving in heden, verleden en toekomst;
- Het Museum der Koninklijke Marechaussee (te Buren) sedert eind december 2023 niet meer voor publiek toegankelijk is en per 31 december 2024 definitief haar deuren zal sluiten;
- Ondanks dat de SKD het Museum der Koninklijke Marechaussee niet meer exploiteert, is de SKD nog wel verantwoordelijk voor het beheer van de Marechaussee collectie en lopen de uitgaven nog wel grotendeels door. Om deze reden wordt de subsidie niet naar beneden bijgesteld;

- De doelstellingen van de Stichting, zoals in de statuten geformuleerd, op de juiste wijze worden nagestreefd. Een statutenwijziging met het oog op de sluiting van Buren is voorzien in 2024;
- De Stichting, op grond van het Aanwijzingsbesluit rechtspersonen met een beperkte kasbeheerfunctie, als onderdeel van verzelfstandigde rijksmusea op de B1 Lijst is geplaatst;
- De Stichting in 2024 de prijsontwikkeling heeft meegenomen in het jaarplan. De begroting is gebaseerd op activiteiten en hierin is zoveel mogelijk rekening gehouden met prijsstijgingen;
- De subsidie is gemaximeerd op het wettelijk plafond zoals opgenomen in de Defensiebegroting;
- Conform toezegging naar de Tweede Kamer en naar analogie van de verzelfstandigde rijksmusea door de Stichting een prestatieoverzicht dient te worden opgesteld en gevoegd is bij deze beschikking (bijlage V);
- Door middel van (ook financiële) kwartaalrapportages en overleg wordt gerapporteerd aan Defensie op de tussentijdse stand van zaken inzake de prestatieafspraken;
- Het bestuur rapporteert over alle prestatieafspraken en dat deze onderdeel zijn van de controle door de accountant. Verklaring omtrent de realisatie van de prestatieafspraken vindt plaats tezamen met het jaarverslag, waarbij het percentage eigen verdienvermogen separaat van het jaarverslag aan Defensie wordt gerapporteerd;
- Afstemming met Defensie vereist is voor alle in het prestatieoverzicht benoemde kerndoelen, en specifiek voor wat betreft behoud, beheer en meerjarige ontwikkeling van de collectie, alsmede locatieontwikkelingen en mogelijke investeringsbeslissingen daaromtrent;
- Defensie vooraf toestemming dient te verlenen ten aanzien van aanpassingen, doteringen en onttrekkingen egaliseringsreserve en de voorziening personeel ex-Legermuseum;
- U als primair aanspreekpunt de dossierhouder museaal bestel binnen Defensie dient te benaderen;
- Sinds 1 januari 2013 de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van kracht is en deze wet vanwege de omvang en aard van de subsidierelatie tussen het Ministerie van Defensie en de Stichting van toepassing op de Stichting is¹;
- De Stichting zal zorgdragen dat het project "Registratie compliancy & deelcollecties" binnen een redelijke termijn wordt afgerond, inclusief een meerjarenplanning registratie van alle deelcollecties. Dit behelst onder meer dat alle collecties zullen worden ondergebracht in één database, alle in aanmerking komende voorwerpen voorzien worden van de van toepassing zijnde maatwerkafspraken uit de Beheerovereenkomst uit 2015 en dat de bibliotheek van het NMM en Marinemuseum zal worden ontsloten via worldcat;
- De SKD de BTW kan verrekenen en derhalve alle bedragen in haar begroting exclusief BTW heeft opgenomen;
- De SKD in de aanvraag 2024 (referte 1) bij de grondslagen van het financieel beleid heeft verwerkt dat er sprake is van hogere personeels- en energielasten. De begrote bedragen zijn gestegen op het gebied van:
 - Personeelslasten € 472.122,-, met name veroorzaakt door:
 - Prijsbijstelling ad € 165.800,-
 - Stijging van het aantal VTE dat door vertraagde transitie pas in de loop van 2023 in dienst is gekomen
 - Huisvestingslasten € 990.860,-, met name veroorzaakt door:
 - Prijsbijstelling ad € 395.400,-

Defensiestaf

Lkol Drs. E.P. v.d. Kamp
 EP.vd.Kamp@mindef.nl
 +31627852937

Onze referentie
 BS2024005967

¹ Zie www.topinkomens.nl

- Prijsbijstelling overige huisvestingslasten ad € 440.000,- hoofdzakelijk op locatie Marinemuseum voor energie
 - Museale lasten € 232.700,-, met name veroorzaakt door:
 - Prijsbijstelling ad € 105.040,-
 - Prijsbijstelling collectiekosten ad € 47.920,-
 - Friciekosten voor de migratie van de KMar-collectie naar Soesterberg ad € 175.000,-
 - Overige lasten € 641.850,- met name voor ontwikkelingskosten € 250.000,- en toegenomen extern advies € 222.500,-, waarmee de subsidieaanvraag onder andere € 1.106.240,- prijsbijstelling bevat;
- Defensie herkent dat de prijzen zijn gestegen en derhalve de SKD tegemoet komt in haar hogere subsidieaanvraag;
- De aangevraagde subsidie hoger is dan het in de Defensiebegroting opgenomen subsidieplafond;
- In 2023 een éénmalige investering in laadpalen onderdeel is van de totaal aangevraagde subsidie. Het gevraagde subsidiebedrag ad € 19.290.240,- wordt derhalve verlaagd met de omvang van die investering uit 2023;
- De activiteiten van SKD zijn gedifferentieerd tot op het niveau van de locaties (musea). Deze zijn separaat zichtbaar bij diverse posten van de begroting opgenomen;
- De niet meer voor publiek toegankelijke locatie te Buren leidt tot frictiekosten (welke eenmalig in de begroting 2024 zijn verwerkt) en op langere termijn een structurele besparing op de exploitatiekosten. De feitelijke ontwikkelingen zullen door de SKD in het kwartaaloverleg periodiek worden toegelicht;
- Deze besparingen mede in overweging zullen worden genomen bij de gesprekken over de in 2025 te verwachten toenemende kosten voor de DBFMO exploitatiekosten. In de begroting 2025 zal te zijner tijd duidelijk moeten worden wat de effecten zijn van de sluiting Buren en de hogere DBFMO kosten;
- De activiteiten na de correctie van de eenmalige investering in laadpalen leiden tot een totale subsidieaanvraag voor 2024 van € 18.940.240,-. De genoemde subsidiebedragen bevatten geen BTW;
- Het controleprotocol (bijlage 1) in 2023 is herzien.

Defensiestaf

Lkol Drs. E.P. v.d. Kamp
EP.vd.Kamp@mindef.nl
 +31627852937

Onze referentie
 BS2024005967

BESLUIT:

U heeft bij het ministerie van Defensie doormiddel van het indienen van een begroting en jaarplan (referte 1) een subsidie aangevraagd van € 19.290.240,- . Het aangevraagde bedrag is bijgesteld, omdat een éénmalige subsidiebijdrage uit 2023 structureel is meegenomen in de aanvraag. Op basis van deze constatering verleen ik de Stichting Koninklijke Defensiemusea op grond van de Regeling defensiesubsidies een subsidie van maximaal € 18.940.240,-. De subsidie is gericht op het ontwikkelen van de publieksfunctie, het voeren van het museaal beheer, het bevorderen van de toegankelijkheid van de collectie, de huisvesting van de musea en de uitvoering van activiteiten zoals neergelegd in uw jaarplan en begroting.

Het subsidiebedrag van € 18.940.240,- zal worden overgemaakt naar NL41RAB0.0375.6746.91 t.n.v. de Stichting Koninklijke Defensiemusea.

Defensiestaf

Lkol Drs. E.P. v.d. Kamp
EP.vd.Kamp@mindef.nl
+31627852937

Onze referentie
BS2024005967

ONDER VOORWAARDE VAN

Onverkort van toepassing en voor zover het de subsidie-relatie betreft zijn de algemene voorwaarden conform AWB titel 4.2 en in het bijzonder paragraaf 4.2.8.4, zie ook bijlage IV. In aanvulling hierop stel ik de volgende voorwaarden.

Artikel 1 Algemeen

1. De uitvoering van de activiteiten geschiedt conform de ingediende begroting en jaarplan 2024 (referte 1) inclusief het prestatieoverzicht. Wijzigingen die u hierin wilt doorvoeren, dienen mij uit eigen beweging schriftelijk te worden gemeld en behoeven mijn toestemming.
2. Zodra aannemelijk is dat de activiteiten en/of resultaten waarvoor de subsidie is verleend niet, niet tijdig of niet geheel zullen worden verricht c.q. bereikt, of dat niet, niet tijdig of niet geheel zal worden voldaan aan de verplichtingen die zijn verbonden aan de subsidie, dient mij dit zo spoedig mogelijk schriftelijk of anderszins aantoonbaar te worden gemeld. In uw jaarplan 2024 heeft u melding gemaakt van de voorgenomen gefaseerde sluiting van de vestiging in Buren.
3. In aanvulling op hetgeen gesteld in AWB art. 4:69 aangaande te voeren administratie dient als uitgangspunt te worden genomen dat de realisatie van de subsidiabele activiteiten/resultaten en de toegerekende kosten en opbrengsten verifieerbaar zijn bij een boekenonderzoek dan wel review. De inrichting van de administratie sluit tevens aan bij de ingediende begroting.
4. Betreffende hetgeen gesteld in AWB art. 4:70 is sprake van 'aanmerkelijke verschillen' indien de werkelijke kosten en opbrengsten meer dan 10% afwijken van de begrote kosten en opbrengsten.
6. Minimaal twee keer per jaar vindt er monitoroverleg plaats tussen de Algemeen Directeur van de Stichting, de Voorzitter van de Raad van Toezicht en de Plaatsvervangend Commandant der Strijdkrachten als dossierhouder van het Ministerie van Defensie. Hierin wordt het beleid, de prestaties en de bedrijfsvoering in de breedte besproken, waarbij ook beoogde veranderingen in de overeengekomen prestaties aan de orde komen. Ter voorbereiding op dit overleg biedt de Stichting een tussentijdse (financiële) rapportage aan die ingaat op het meest recent overeengekomen prestatieoverzicht en de activiteiten uit de begroting.
7. De Stichting dient zich te houden aan de beperkingen en voorwaarden die gelden voor kasbeheer volgend uit plaatsing op de z.g. B1 lijst van het Aanwijzingsbesluit rechtspersonen met een beperkte kasbeheerfunctie. De Algemeen Directeur van de Stichting dient mij daarbij te informeren over veranderingen in de financiële situatie of vooruitzichten van de Stichting. De Stichting mag vanuit haar goedgekeurde begroting geen financiële verplichtingen en/of risicovolle² financiële producten, zoals gedefinieerd in

2 Definitie van niet-risicovolle producten:

Deze producten hebben uitsluitend de vorm van:

- Producten waarbij de hoofdsom tenminste aan het einde van de looptijd intact is, uitgezet bij een instelling die voldoet aan de eisen zoals geformuleerd in artikel 2 van de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden;

artikel 6 van de Regeling rekening-courant en leningenbeheer derden, zoals beleggingen of kredietovereenkomsten, aangaan zonder voorafgaande schriftelijke toestemming.

Defensiestaf

Lkol Drs. E.P. v.d. Kamp
EP.vd.Kamp@mindef.nl
+31627852937

Onze referentie
BS2024005967

- 8 Overschotten en/of tekorten met betrekking tot de uit deze beschikking voortkomende subsidie dienen te worden opgenomen in een egalisatiereserve als bedoeld in artikel 4:72 van de AWB, desgewenst geoormerkt. Overschotten en/of tekorten voortkomend uit subsidies of inkomstenbronnen, anders dan op grond van de Regeling defensiesubsidies dienen te worden verwerkt in een apart te vormen bestemmingsreserve of bestemmingsfonds anders dan de egalisatiereserve. De maximale omvang van de egalisatiereserve d.d. 31 december 2024, inclusief eventueel geoormerkt deel of delen, is gelijk aan of kleiner dan 10% van het in 2024 te ontvangen subsidiebedrag conform deze beschikking. Op het moment dat een toevoeging in een bepaald jaar zou leiden tot een overschrijding van de maximale hoogte van deze reserve, dient het verschil in principe te worden opgenomen als schuld aan het Ministerie van Defensie.
- 9 Indien sprake is van een bestaande meerjarige subsidierelatie, maar tot op heden nog niet is voldaan aan de hiervoor gestelde bepaling, dient met terugwerkende kracht alsnog een egalisatiereserve te worden gevormd voor overschotten en/of tekorten die in het verleden zijn ontstaan uit hoofde van de jaarlijkse subsidie van het Ministerie van Defensie. Hiertoe wordt zo spoedig mogelijk na vorming een voorstel aangeleverd waaruit blijkt welk deel van het eigen vermogen is ontstaan uit subsidies van het Ministerie van Defensie. Indien sprake is (geweest) van meerdere inkomstenbronnen, dient te worden toegelicht welke uitgangspunten in overweging zijn genomen bij de berekening van de egalisatiereserve. Dit voorstel heeft mijn instemming.
- 10 In de gevallen, bedoeld in artikel 4:41, tweede lid, onderdelen c, d en e, van de AWB, is de Stichting, voor zover het verstrekken van de subsidie heeft geleid tot vermogensvorming, daarvoor een vergoeding verschuldigd aan het Ministerie van Defensie. De hoogte van de vergoeding wordt bepaald rekening houdende met de verstrekte subsidie, de duur van de subsidiëring en de mate waarin het subsidiebedrag voor het beoogde doel is aangewend.
- 11 Indien van toepassing dient interne doorberekening van kosten en opbrengsten te geschieden op basis van bedrijfseconomische grondslagen.
- 12 Desgevraagd verstrekt de Stichting aan ambtenaren van het Ministerie van Defensie en van de Auditdienst Rijk inzage in de bijgehouden administratie en alle inlichtingen die redelijkerwijs noodzakelijk zijn om een juist inzicht te verkrijgen in uitvoering van de activiteiten en besteding van de subsidie. Eventueel hieruit volgende kosten worden in beginsel niet vergoed.
- 13 U bent verplicht de accountant medewerking te laten verlenen aan een review door ambtenaren van mijn Ministerie wanneer daartoe wordt verzocht. Eventueel hieruit volgende kosten worden in beginsel niet vergoed.
- 14 Op verzoek dient medewerking te worden verleend aan publicitaire en voorlichtingsactiviteiten en/of andere specifieke eisen anders dan volgend uit overeenkomst/convenant.

-
- Vastrentende waarden, uitgegeven door een instelling die voldoet aan de eisen zoals eveneens geformuleerd in artikel 2 van de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden.

- 15 Gezien het publieke en wettelijk ingekaderde karakter van haar taak, het Rijkseigendom van de collecties en de bekostiging van haar taak uit de opbrengst van een wettelijke heffing, is de Stichting te beschouwen als een rechtspersoon met wettelijke taak. Dit betekent dat de Algemene Rekenkamer bij de Stichting zowel rechtmatigheidsonderzoek als doelmatigheidsonderzoek kan verrichten, waarbij alle relevante aspecten kunnen worden betrokken.
- 16 De Stichting is, gelet op het feit dat deze voor meer dan 50% wordt gesubsidieerd, aanbestedingsplichtig. Conform het bepaalde in de Aanbestedingswet dienen alle aanbestedingsopdrachten via de publicatiemodule van Tendered te worden aangekondigd.
- 17 De Minister van Defensie kan 'om niet' gebruik maken van geschriften en andere voortbrengselen die in het kader van de subsidieverlening worden vervaardigd en waarop de betreffende subsidieontvanger intellectuele eigendomsrechten kan doen gelden. Met het oog daarop dient de subsidieontvanger in voorkomend geval aan de Staat der Nederlanden 'om niet' beoogde licenties verstrekken en in relaties met derden een daartoe strekkend beding op te nemen.
- 18 Alle subsidies verleend op grond van de Regeling Defensiesubsidies worden iedere vijf jaar geëvalueerd, zoals voorgeschreven door het Ministerie van Financiën.

Defensiestaf

Lkol Drs. E.P. v.d. Kamp
EP.vd.Kamp@mindef.nl
+31627852937

Onze referentie
BS2024005967

Artikel 2 Subsidievaststelling

1. Binnen zes maanden nadat de subsidieperiode is afgelopen, dient de Stichting een schriftelijke aanvraag in tot vaststelling van de subsidie. Dit verzoek dient uiterlijk op 1 juli 2025 door mij te zijn ontvangen. Het verzoek tot vaststelling dient vergezeld te gaan van een jaarrekening die is opgesteld in overeenstemming met algemeen aanvaarde grondslagen en in het bijzonder Richtlijnen voor jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven' (RJ 640) of C1 'Kleine organisaties zonder winststreven' (RJK C1), rekening houdend met de bepalingen met betrekking tot de egaliseringsreserve zoals gesteld onder Artikel 1.8 van deze beschikking. De opzet van de staat van baten en lasten dient aan te sluiten bij de opzet van de goedgekeurde begroting.
2. Voor het eigen vermogen dienen de bepalingen in RJ 640 of RJK C1 te worden nagevolgd. Dit betekent dat ook voor de egaliseringsreserve een verloopoverzicht dient te worden opgenomen in de toelichting op de balans.
3. Indien sprake van één of meerdere activiteiten die vanuit meerdere inkomstenbronnen worden gefinancierd, dient in de jaarrekening inzichtelijk te worden gemaakt op welke wijze kosten en opbrengsten worden toegerekend aan de verschillende inkomstenbronnen. Hierdoor ontstaat inzicht in het resultaat op de uit deze beschikking voortkomende subsidie en het resultaat op overige inkomstenbronnen. Indien deze kostentoerekening leidt tot interne doorberekening van overheadkosten, dient dit toe te worden gelicht evenals de wijze waarop doorberekening heeft plaatsgevonden.
4. 'Aanmerkelijke verschillen' tussen werkelijke en begrote kosten en opbrengsten, zoals in artikel 1.4 van deze beschikking beschreven, dienen in de toelichting op de staat van baten en lasten te worden toegelicht.

5. In overeenstemming met RJ 640 of RJk C1 dient de Stichting samen met de jaarrekening tevens een bestuursverslag in. Naast de betreffende bepalingen in RJ 640 of RJk C1 dient nadrukkelijk inzicht te worden verstrekt in de aard, duur en omvang van de gesubsidieerde activiteiten om beoordeling van de realisatie ten opzichte van het vooraf ingediende activiteitenplan en de begroting mogelijk te maken.
6. Betreffende jaarrekening dient te zijn voorzien van een controleverklaring van een accountant zoals bedoeld in BW 2 artikel 393, eerste lid. De accountant dient hierbij specifiek aandacht te besteden aan de rechtmatigheid van de bestede subsidiegelden en aan de naleving van de aan de subsidie verbonden voorwaarden en verplichtingen zoals gesteld in deze beschikking. In dit verband dient de accountant het bijgesloten controle- en rapportageprotocol en de model-controleverklaring te hanteren, zie bijlagen I en II. Let op: dit betreft een verbijzondering van de versies opgenomen in de Regeling defensiesubsidies, zie bijlage III.
7. Het bijgesloten controleprotocol is door Defensie geactualiseerd in 2023 en is bijgevoegd. Onderdeel hiervan is het verwerken van de verruimde tolerantiegrenzen.

Defensiestaf

Lkol Drs. E.P. v.d. Kamp
EP.vd.Kamp@mindef.nl
+31627852937

Onze referentie
BS2024005967

Artikel 3 Sancties

Ik wijs op het feit dat ik deze beschikking onder meer op basis van de AWB, zie bijlage IV, geheel of gedeeltelijk kan intrekken en de verleende subsidie kan terugvorderen indien wordt afgeweken van de in deze beschikking gestelde voorwaarden zonder mijn toestemming.

Artikel 4 Vrijwaring

Door het toekennen van subsidie draagt de Minister van Defensie bij in de exploitatie en de activiteiten van de Stichting Koninklijke Defensiemusea. De verantwoordelijkheid voor de personele en materiële exploitatie blijft echter voorbehouden aan de Stichting zelf. Deze vrijwaart de Minister van Defensie tegen alle aanspraken ter zake.

Artikel 5 Inwerkingtreding

De subsidie heeft een looptijd van één jaar en betreft de periode van 1 januari 2024 t/m 31 december 2024.

DE MINISTER VAN DEFENSIE,

voor deze

DE SECRETARIS-GENERAAL,

Drs. M.R. Schurink

Tegen dit besluit kunnen belanghebbenden op grond van de Algemene wet bestuursrecht, binnen zes weken na de dag waarop dit besluit bekend is gemaakt, een bezwaarschrift bij de Minister van Defensie indienen. Dit bezwaarschrift dient te worden geadresseerd aan de Commissie Advisering Bezwaarschriften Defensie, Postbus 90004, 3509 AA Utrecht. Het bezwaarschrift dient te zijn ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener; de dagtekening; een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht; de gronden van het bezwaar. Indien onverwijld spoed dat vereist, is het mogelijk een voorlopige voorziening te vragen bij de president van de rechtbank die bevoegd is. Voorwaarde is dat een bezwaarschrift is ingediend. In dat geval is griffierecht verschuldigd.

BIJLAGE I

Accountantsprotocol controleverklaring Regeling defensiesubsidies

Defensiestaf

Lkol Drs. E.P. v.d. Kamp
EP.vd.Kamp@mindef.nl
+31627852937

Onze referentie
BS2024005967

1.1 Doelstelling

Dit protocol heeft als doel het geven van aanwijzingen over de reikwijdte en de diepgang van de controle aan de accountant, belast met de controle van de door de subsidieontvanger bij het Ministerie van Defensie in te dienen aanvraag om subsidievaststelling. Vaststelling van de subsidie, alsmede financiële afwikkeling door het ministerie vindt plaats op basis van het in de aanvraag tot subsidievaststelling opgenomen financieel verslag als bedoeld in de regeling Defensiesubsidies voorzien van een controleverklaring van een accountant.

1.2 Definities

- Accountant: een registeraccountant of Accountant- Administratieconsulent als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek³ aan wie de subsidieontvanger de opdracht heeft verleend de aanvraag tot subsidievaststelling te controleren;
- Subsidieontvanger: een natuurlijke of rechtspersoon of diens gemachtigde aan wie een subsidie is verstrekt;
- Object van de controle: het financieel verslag;
- Controleverklaring: een schriftelijke verklaring van de accountant inhoudende een oordeel omtrent de naleving van de verplichtingen en voorwaarden in de individuele beschikking tot subsidieverlening (en wijzigingen daarin) door de subsidieontvanger en voor zover die een financieel effect op het financieel verslag hebben.

1.3 Wet- en regelgeving

Voor de controle van het financieel verslag is de volgende wet- en regelgeving van toepassing voor zover deze het financieel verslag als onderdeel van het verzoek tot subsidievaststelling van de subsidieontvanger betreffen:

- de voorwaarden en verplichtingen in (de bijlagen bij) de individuele beschikking tot subsidieverlening (en de eventuele wijzigingen daarin) met de daarin opgenomen verwijzingen naar wet- en regelgeving als toetsingskader voor de accountant, voor zover die een financieel effect op het financieel verslag hebben;
- indien de subsidieontvanger een aanbestedende dienst is volgens artikel 1.1 van de Aanbestedingswet 2012⁴; de Aanbestedingswet 2012⁵, het Aanbestedingsbesluit de Gids Proportionaliteit⁶ en de Aanbestedingswet op Defensie- en Veiligheidsgebied (ADV)⁷.

³ <https://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0003045&artikel=393&g=2020-12-02&z=2020-12-02>

⁴ <https://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0032203&artikel=1.1&g=2020-12-02&z=2020-12-02>

⁵ <https://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0032203&g=2020-12-02&z=2020-12-02>

⁶ *Idem*

⁷ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0032898/2019-04-18>

1.4 Controleaanpak

De controle moet voldoen aan de controlestandaarden die onderdeel zijn van de nadere voorschriften Controle- en overige standaarden (NV COS), zoals die door de NBA zijn vastgesteld en aan de aanwijzingen zoals opgenomen in dit accountantsprotocol.

Defensiestaf

LkoI Drs. E.P. v.d. Kamp
EP.vd.Kamp@mindef.nl
+31627852937

Bij de uitvoering van de controle stelt de accountant vast dat:

Onze referentie
BS2024005967

- a) de informatie in het financieel verslag een getrouwe weergave geeft;
- b) in het financieel verslag:
 - geen kosten als subsidiabel zijn opgenomen die niet voor subsidie in aanmerking komen op grond van het toetsingskader in de beschikking tot subsidieverlening;
 - uitsluitend kosten als subsidiabel zijn opgenomen die zijn gemaakt binnen de subsidiabele periode en voor rekening komen van de subsidieontvanger;
 - ingeval interne kosten als subsidiabele kosten zijn aangemerkt de verantwoorde uren te relateren zijn aan de prestatie, aansluiten op de urenregistratie, en er voldoende waarborgen zijn dat geen uren van andere projecten onder het gesubsidieerde project zijn geschoven. De subsidieverstrekker is zich ervan bewust dat hierbij een tolerantie van 2% niet altijd toepasbaar is, maar verwacht van de accountant specifieke aandacht voor dit verschuivingsrisico;
 - ingeval interne kosten voor het gebruik van specifieke apparatuur als subsidiabele kosten zijn aangemerkt de verantwoorde machine uurtarieven gebruikelijk zijn binnen de onderneming en geen kosten bevat die ook separaat in rekening zijn gebracht.
- c) ingeval de subsidie strekt tot uitvoering van een project, kosten en opbrengsten aantoonbaar zijn gemaakt en in overeenstemming en vergelijkbaar zijn met de informatie verstrekt ten behoeve van de beschikking tot subsidieverlening, zoals het projectplan met bijbehorende projectbegroting. Daarbij geldt dat vastgesteld moet worden dat de prestatie aantoonbaar is geleverd maar dat niet beoordeeld wordt of het gewenste resultaat is bereikt;
- d) de subsidieontvanger opgave doet van alle opbrengsten, waaronder subsidies (ook die van het Ministerie van Defensie), waarmee het programma/de activiteit waarop de subsidie betrekking heeft, mede is gefinancierd;
- e) ingeval de subsidieontvanger een aanbestedende dienst is, kosten aantoonbaar zijn gemaakt in overeenstemming met aanbestedingswet-en regelgeving. Voor de controle wordt de Handleiding subsidiecontroles van de SAC8 gehanteerd.

8 <https://www.nba.nl/themas/controleprotocollen/handleiding-subsidiecontroles/>

1.5 Betrouwbaarheid en materialiteit

Betrouwbaarheid betreft de mate van zekerheid. Materialiteit of tolerantie betreft de vereiste nauwkeurigheid die de accountant hierbij moet hanteren.

Bij de oordeelsvorming over de naleving van de subsidievoorwaarden geeft de accountant een redelijke mate van zekerheid. Indien dit begrip voor het gebruik van statistische technieken gekwantificeerd moet worden, wordt een betrouwbaarheid van 95% gehanteerd.

Een controleverklaring met een goedkeurende strekking impliceert dat, gegeven eerder genoemde betrouwbaarheid, de som van de afwijking en onzekerheid niet groter is dan twee procent van het totaalbedrag aan subsidiabele kosten dat in het financieel verslag wordt verantwoord. De hierna vermelde materialiteitsgrenzen zijn in dit kader van toepassing voor de bepaling van de strekking van de af te geven controleverklaring.

Defensiestaf

Lkol Drs. E.P. v.d. Kamp
EP.vd.Kamp@mindef.nl
+31627852937

Onze referentie
BS2024005967

Materialiteitstabel	Goedkeurende verklaring	Verklaring met beperking	Verklaring van oordeelonthouding/ Afkeurende verklaring
Fouten (afwijkingen) in verantwoording en onzekerheden in de controle	<2%	>2% en <4%	>4%

1.6 Verslaglegging

De accountant legt de uitkomsten van de controle vast in een controleverklaring.

Hiervoor wordt de meest actuele NBA-voorbeeldtekst in de Handleiding

Regelgeving Accountancy (HRA), deel 3, sectie II, hoofdstuk 10.3:

'Controleverklaring bij een subsidiedeclaratie in de (semi)publieke sector' als basis gehanteerd, tenzij anders wordt bepaald.

1.7 Reviewbeleid

Het Ministerie van Defensie heeft als subsidieverstrekker te allen tijde de mogelijkheid een review uit te voeren of te laten uitvoeren bij de accountant belast met het onderzoek naar de informatie opgenomen in de aanvraag tot vaststelling teneinde na te gaan of het onderzoek met inachtneming van de relevante regelgeving van de NBA en dit accountantsprotocol is uitgevoerd. Deze reviews komen niet in de plaats van andere controles dan wel reviews uitgevoerd door de Algemene Rekenkamer.

De accountant belast met het onderzoek en verantwoordelijk voor het verstrekken van het accountantsproduct bij de aanvraag tot vaststelling stemt er mee in dat de dossiers ten behoeve van bovengenoemde reviews integraal aan de reviewers ter inzage worden gegeven. Voorts zal de accountant, schriftelijk dan wel mondeling, alle gevraagde gegevens verstrekken die in het kader van voornoemde reviews worden opgevraagd. In dit kader wordt verwezen naar de bepalingen in hoofdstuk 6, paragraaf 1, van de Comptabiliteitswet 2016⁹.

⁹ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0039429/2021-02-13#Hoofdstuk6>

Bijlage II Regeling Defensiesubsidies

Regeling defensiesubsidies De Minister van Defensie, Besluit: § 1. Begripsbepalingen

Artikel 1

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. minister: Minister van Defensie;
- b. subsidie: aanspraak op financiële middelen, door de minister verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het ministerie geleverde goederen of diensten.

§ 2. Algemene subsidiebepalingen

Artikel 2

Een subsidie die wordt verleend ten laste van een begroting van de uitgaven van het Rijk van het Ministerie van Defensie die nog niet is vastgesteld wordt verleend onder de voorwaarde dat voldoende gelden ter beschikking worden gesteld.

Artikel 3

Bij gehele of gedeeltelijke beëindiging van de gesubsidieerde activiteiten is de subsidieontvanger, voor zover het verstrekken van de subsidie heeft geleid tot vermogensvorming, daarvoor een vergoeding verschuldigd aan de minister. De hoogte van de vergoeding wordt bepaald rekening houdende met de verstrekte subsidie, de duur van de subsidiëring en de mate waarin het subsidiebedrag voor het beoogde doel is aangewend.

Artikel 4

De beschikking tot subsidieverlening vermeldt in ieder geval:

- a. de voorwaarde, bedoeld in artikel 2;
- b. de verplichting, bedoeld in artikel 3, waarbij nader wordt aangegeven hoe de hoogte van de vergoeding wordt bepaald;
- c. de termijn, waarbinnen de aanvraag tot vaststelling van de subsidie moet worden ingediend, in gevallen waarin de subsidie € 25.000 of meer bedraagt; en
- d. de voorschotverlening, in gevallen waarin voorschotten op de subsidie worden verleend.

Artikel 5

De minister onderwerpt de subsidieverstreking elke vijf jaren aan een evaluatieonderzoek, indien subsidie wordt verstrekt gedurende meer dan vijf jaren. De resultaten van dit onderzoek bepalen mede de aanspraak op subsidieverstreking in het daaropvolgende jaar.

Defensiestaf

Lkol Drs. E.P. v.d. Kamp
EP.vd.Kamp@mindef.nl
+31627852937

Onze referentie
BS2024005967

§ 2a. Subsidies tot € 25.000

Defensiestaf

Artikel 5a

1. Het verstrekken van subsidies lager dan € 25.000 vindt plaats in de vorm van een vast bedrag dat wordt bepaald op basis van gegevens die worden ingediend bij de aanvraag.
2. Indien een subsidie als bedoeld in het eerste lid wordt verstrekt wordt:
 - a. direct een beschikking tot subsidievaststelling gegeven, of
 - b. een beschikking tot subsidieverlening gegeven, met vermelding van de datum waarop de activiteiten uiterlijk moeten zijn verricht en van de datum waarop de subsidie uiterlijk ambtshalve wordt vastgesteld.

Lkol Drs. E.P. v.d. Kamp
EP.vd.Kamp@mindef.nl
+31627852937

Onze referentie
BS2024005967

Artikel 5b

Bij het verstrekken van een subsidie als bedoeld in artikel 5a, tweede lid, onder b, wordt aan de subsidie de verplichting voor de subsidieontvanger verbonden om:

- a. onverwijld een schriftelijke melding te doen zodra aannemelijk is dat de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend niet of niet geheel vóór de in de beschikking vermelde datum waarop deze uiterlijk moeten zijn verricht zullen worden verricht of dat vóór die datum niet of niet geheel aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen zal worden voldaan; en
- b. desgevraagd, op door de subsidieverstrekker van tevoren aangegeven wijze, aan te tonen dat de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend, zijn verricht en dat is voldaan aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen.

Artikel 5c

1. Bij het verstrekken van een subsidie lager dan € 25.000 wordt aan de subsidie geen verplichting voor de subsidieontvanger verbonden tot:
 - a. het bijhouden of het overleggen van een administratie van aan de activiteiten verbonden uitgaven en inkomsten als bedoeld in artikel 4:37, eerste lid, onderdeel b, van de Algemene wet bestuursrecht;
 - b. het afleggen van rekening en verantwoording omtrent de verrichte activiteiten en de daaraan verbonden uitgaven en inkomsten als bedoeld in artikel 4:37, eerste lid, onderdeel f, van de Algemene wet bestuursrecht; en
 - c. het overleggen van een door een accountant opgesteld stuk.
2. Aan een subsidie lager dan € 25.000 wordt geen verplichting verbonden tot het overleggen van een tussentijds voortgangsverslag.

§ 2b. Subsidies van € 25.000 tot € 125.000

Artikel 5d

1. Het verstrekken van subsidies van € 25.000 tot € 125.000 vindt plaats in de vorm van een vast bedrag of een vast bedrag voor een nog te verrichten prestatie-eenheid, dat wordt bepaald op basis van gegevens die worden ingediend bij de aanvraag.
2. Ten aanzien van subsidies als bedoeld in het eerste lid zijn de artikelen 5b en 5c, eerste lid, van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat, indien op grond van artikel 5f een verklaring inzake werkelijke uitgaven en inkomsten wordt gevraagd, artikel 5c, eerste lid, onderdeel a, geen toepassing vindt.
3. Indien de periode van uitvoering van de activiteiten waarvoor subsidie wordt verstrekt meer dan 12 maanden bedraagt, wordt een tussentijds voortgangsverslag ten hoogste één keer per periode van 12 maanden gevraagd.

Artikel 5f

1. Indien bij een subsidieverstrekking tussen € 25.000 en € 125.000 de uitgaven en inkomsten ter zake van de te verrichten activiteiten in verband met de aard van die activiteiten zodanig ongewis zijn dat een realistische begroting niet vereist kan worden, kan worden bepaald dat de subsidieontvanger op basis van een verklaring inzake werkelijke uitgaven en inkomsten mag aantonen dat de activiteiten zijn verricht.
2. In de verklaring geeft de subsidieontvanger niet meer aan dan:
 - a. dat de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend zijn verricht, voorzien van een korte toelichting;
 - b. dat aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen is voldaan;
 - c. wat het totale bedrag van de gerealiseerde subsidiabele kosten is;
 - d. wat, in voorkomend geval, de stand van de egalatiereserve is;
 - e. wat het totale bedrag van de gerealiseerde opbrengsten, inclusief bijdragen van derden, is; en
 - f. wat het totale bedrag van de gerealiseerde eigen bijdrage is.

Defensiestaf

Lkol Drs. E.P. v.d. Kamp
EP.vd.Kamp@mindef.nl
+31627852937

Onze referentie
BS2024005967

§ 2c. Subsidies van € 125.000 of meer

Artikel 5g

1. Bij subsidieverstrekking van € 125.000 of meer, wordt aan een subsidie de verplichting voor de subsidieontvanger verbonden om onverwijld een schriftelijke melding te doen zodra aannemelijk is dat de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend niet of niet geheel vóór de in de beschikking vermelde datum waarop deze uiterlijk moeten zijn verricht zullen worden verricht of dat vóór die datum niet of niet geheel aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen zal worden voldaan.
2. Indien de periode van uitvoering van de activiteiten waarvoor subsidie wordt verstrekt meer dan 12 maanden bedraagt, wordt een tussentijds voortgangsverslag ten hoogste één keer per periode van 12 maanden gevraagd.

§ 2d. Toepassing van paragraaf 2a op subsidies van € 25.000 of meer na risicoanalyse

Artikel 5h

Paragraaf 2a kan overeenkomstig worden toegepast op subsidies van € 25.000 of meer indien uit een risicoanalyse blijkt dat daartegen geen bezwaar bestaat.

§ 3. Per boekjaar verstrekte subsidies aan rechtspersonen

Artikel 6 [Vervallen per 01-01-2012]

Artikel 7

Bij de verstrekking van een subsidie in de exploitatiekosten houdt de minister rekening met de volgende ontvangsten:

- a. inkomsten uit eigen activiteiten, zoals collectes, mailing acties, nalatenschappen, brutowinst uit verkoop van activa en overige activiteiten;
- b. inkomsten uit door derden georganiseerde activiteiten;
- c. beleggings- en renteopbrengsten;
- d. subsidies, niet door de minister verstrekt, onderscheiden naar subsidiegever.

Artikel 8

1. Op subsidies die per boekjaar aan rechtspersonen worden verstrekt is afdeling 4.2.8. van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing indien de subsidie € 125.000 of meer per boekjaar bedraagt
2. Ten aanzien van een subsidie als bedoeld in het eerste lid wordt bij de subsidieverlening bepaald dat de in artikel 4:78, eerste lid, bedoelde opdracht tevens strekt tot onderzoek van de naleving van aan de subsidie verbonden verplichtingen.
3. Het onderzoek, bedoeld in het tweede lid, vindt plaats overeenkomstig het controleprotocol, dat bij deze regeling behoort. De bevindingen van de accountant worden vastgelegd in een accountantsverklaring en een rapport van bevindingen overeenkomstig de modellen, die bij deze regeling behoren.

Defensiestaf

Lkol Drs. E.P. v.d. Kamp
EP.vd.Kamp@mindef.nl
+31627852937

Onze referentie
BS2024005967

Artikel 9

1. Indien een rechtspersoon die zich de ondersteuning van een of meer gesubsidieerde rechtspersonen tot doel stelt aan de subsidieontvanger goederen ter beschikking stelt, betaalt de subsidieontvanger voor het ter beschikking stellen een vergoeding die niet hoger is dan het bedrag dat op grond van de historische kostprijs berekend wordt, rekening houdend met de voor de subsidieontvanger geldende afschrijvingspercentages.
2. Indien een rechtspersoon die zich de ondersteuning van een of meer gesubsidieerde rechtspersonen tot doel stelt aan de subsidieontvanger diensten levert, betaalt de subsidieontvanger voor deze diensten een vergoeding:
 - a. die, voor zover het betreft diensten die in het algemeen door soortgelijke subsidieaanvragers in eigen beheer worden verricht, niet hoger is dan het bedrag dat gelijk is aan de kosten die de subsidieaanvrager zou hebben gehad bij het verrichten van de diensten in eigen beheer;
 - b. die, voor zover het andere diensten betreft, niet hoger is dan het bedrag dat voor het doen verrichten van dergelijke diensten door andere dan dergelijke rechtspersonen gebruikelijk kan worden geacht.

Artikel 10

De subsidieontvanger, die aan derden goederen ter beschikking stelt of voor derden diensten verricht, brengt een vergoeding in rekening die ten minste kostendekkend is, tenzij het hier betreft personen voor wie de gesubsidieerde activiteiten bestemd zijn.

Artikel 11 [Vervallen per 01-01-2012]

§ 4. Mandaat

Artikel 12

1. Mandaat tot het nemen van besluiten ter uitvoering van deze regeling wordt verleend aan de secretaris-generaal van het ministerie.
2. Het mandaat omvat niet het beslissen op een bezwaarschrift.

§ 5. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 13

De Interimregeling subsidies Defensie wordt ingetrokken.

Artikel 14

1. Deze regeling is niet van toepassing op subsidies die voorafgaande aan 1 januari 2002 zijn verleend of zijn vastgesteld.

2. Ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde subsidies blijft de Interimregeling subsidies Defensie, zoals deze luidde op de dag voorafgaande aan haar intrekking, van kracht.

Artikel 15

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 januari 2002.

Artikel 16

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling defensiesubsidies.
Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage, 7 december 2001

Defensiestaf

Lkol Drs. E.P. v.d. Kamp
EP.vd.Kamp@mindef.nl
+31627852937

Onze referentie
BS2024005967

Bijlage III

AWB titel 4.2 paragraaf 4.2.8.4.

Defensiestaf

Lkol Drs. E.P. v.d. Kamp
EP.vd.Kamp@mindef.nl
+31627852937

Onze referentie
BS2024005967

Artikel 4:68

Tenzij bij wettelijk voorschrift of bij de subsidieverlening anders is bepaald, stelt de subsidieontvanger het boekjaar gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 4:69

- 1. De subsidieontvanger voert een zodanig ingerichte administratie, dat daaruit te allen tijde de voor de vaststelling van de subsidie van belang zijnde rechten en verplichtingen alsmede de betalingen en de ontvangsten kunnen worden nagegaan.*
- 2. De administratie en de daartoe behorende bescheiden worden gedurende zeven jaren bewaard.*

Artikel 4:70

Indien gedurende het boekjaar aanmerkelijke verschillen ontstaan of dreigen te ontstaan tussen de werkelijke uitgaven en inkomsten en de begrote uitgaven en inkomsten doet de subsidieontvanger daarvan onverwijld mededeling aan het bestuursorgaan onder vermelding van de oorzaak van de verschillen.

Artikel 4:71

- 1. Indien dit bij wettelijk voorschrift of bij de subsidieverlening is bepaald, heeft de subsidieontvanger de toestemming van het bestuursorgaan voor:*
 - a. het oprichten van dan wel deelnemen in een rechtspersoon;*
 - b. het wijzigen van de statuten;*
 - c. het in eigendom verwerven, het vervreemden of het bezwaren van registergoederen, indien zij mede zijn verworven door middel van de subsidiegelden, dan wel de lasten daarvoor mede worden bekostigd uit de subsidiegelden;*
 - d. het aangaan en beëindigen van overeenkomsten tot verkrijging, vervreemding of bezwaring van registergoederen of tot huur, verhuur of pacht daarvan, indien deze goederen geheel of gedeeltelijk zijn verworven door middel van de subsidie dan wel de uitgaven daarvoor mede zijn bekostigd uit de subsidie;*
 - e. het aangaan van kredietovereenkomsten en van overeenkomsten van geldlening;*
 - f. het aangaan van overeenkomsten waarbij de subsidieontvanger zich verbindt tot zekerheidsstelling met inbegrip van zekerheidsstelling voor schulden van derden of waarbij hij zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt of zich voor een derde sterk maakt;*
 - g. het vormen van fondsen en reserveringen;*
 - h. het vaststellen of wijzigen van tarieven voor door de subsidieontvanger in de gewone uitoefening van zijn gesubsidieerde activiteiten te verrichten prestaties;*
 - i. het ontbinden van de rechtspersoon;*
 - j. het doen van aangifte tot zijn faillissement of het aanvragen van zijn surséance van betaling.*
- 2. Het bestuursorgaan beslist binnen vier weken omtrent de toestemming.*
- 3. De beslissing kan eenmaal voor ten hoogste vier weken worden verdaagd.*
- 4. Paragraaf 4.1.3.3 is van toepassing.*

Artikel 4:72

- 1. Indien dit bij wettelijk voorschrift of bij de subsidieverlening is bepaald, vormt de ontvanger een egalisatiereserve.*

- 2. Het verschil tussen de vastgestelde subsidie en de werkelijke kosten van de activiteiten waarvoor subsidie werd verleend komt ten gunste onderscheidenlijk ten laste van de egalisatiereserve.*
- 3. De egalisatiereserve wordt zo hoog rentend en zo veilig als redelijkerwijs mogelijk is belegd.*
- 4. De van de egalisatiereserve genoten rente wordt aan de egalisatiereserve toegevoegd.*
- 5. In de gevallen bedoeld in artikel 4:41, tweede lid, onderdelen c, d en e, is de subsidieontvanger ter zake van de egalisatiereserve vergoedingsplichtig naar evenredigheid van de mate waarin de subsidie aan de egalisatiereserve heeft bijgedragen.*

Defensiestaf

Lkol Drs. E.P. v.d. Kamp
EP.vd.Kamp@mindef.nl
+31627852937

Onze referentie
BS2024005967

BIJLAGE IV**PRESTATIEAFSPRAKEN****Defensiestaf**

Doelstellingen:	De SKD voert de doelstellingen uit conform de statuten van de Oprichtingsacte van 24 juni 2014.
Beheer:	De SKD voert het beheer over de collecties conform de Beheerovereenkomst van 30 oktober 2015.
Openingsuren:	Alle Defensiemusea zijn buiten de reguliere schoolvakantieperioden (gespreide schoolvakanties) 42 uur per week (dinsdag t/m zondag van 10.00-17.00 uur) voor het publiek toegankelijk. Tijdens de reguliere schoolvakanties zijn de musea 49 uur per week (maandag t/m zondag van 10.00-17.00 uur) voor het publiek toegankelijk.
Bezoekersaantallen:	De defensiemusea ontvangen jaarlijks gemiddeld minstens 400.000 bezoekers.
Eigeninkomsten:	Het percentage eigen inkomsten bedraagt tenminste 22% van de jaarlijks door Defensie regulier verstrekte subsidie. Specifieke ontwikkelpunten betreffen onder meer vriendenverenigingen en gebruik cultuurfondsen.
Schoolbezoeken:	De defensiemusea ontvangen jaarlijks minstens 20.000 schoolgaande leerlingen (basisschool, VMBO-, MBO- en HBO-leerlingen), inclusief leerlingen van Veva-opleidingen.
Doelgroepen:	De musea bieden een breed educatieprogramma. Naast scholen is er aandacht voor specifieke doelgroepen binnen Defensie. De banden worden aangehaald door middel van een aanbod voor VeVa. Hierbij zijn contacten en samenwerking met bijvoorbeeld het Nederlands Veteranen Instituut onmisbaar
Bezoekersappreciatie:	De waardering van bezoekers wordt permanent gemonitord door analyse van de resultaten van on- en offlinecommunicatieactiviteiten, bezoekersonderzoek, ervaringen van mystery guests en de MuseumMonitor.
Kwaliteitszorg collectiebeheer:	De SKD realiseert jaarlijks aantoonbare ontwikkeling op de volgende onderdelen en rapporteert daarover in het jaarverslag: <ul style="list-style-type: none">• Eenduidige collectieregistratie in Adlib (één database, één thesaurus, uniforme registratie);• Percentage basisregistratie (inclusief nog niet geregistreerde voorwerpen);• Percentage afbeeldingen;• Digitale zichtbaarheid en ontsluiting van de gehele collectie, inclusief de bibliotheek;• Retourneren oude en niet gebruikte bruiklenen en controle op uitstaande bruiklenen;• Projectmatige aanpak deelcollecties;• (Wetenschappelijk) onderzoek;• Restauraties;• Aanwinsten;• Stand van zaken "bulkafstoot" 2013-2015.

Lkol Drs. E.P. v.d. Kamp
EP.vd.Kamp@mindef.nl
+31627852937

Onze referentie
BS2024005967

Veiligheidszorg:

Gezien de specifieke aard van de collectie, zijn er een aantal specifieke afspraken:

- De SKD draagt zorg voor alle benodigde vergunningen en actualisering daarvan voor het bezit én gebruik van voorwerpen waarvoor dit is vereist.
- De SKD draagt zorg voor een actuele inventarisatie van voorwerpen die te maken hebben met asbest, Chroom-6, radioactiviteit, Export Control (waaronder ITAR). Deze zijn als zodanig geregistreerd in Adlib.
- De SKD draagt zorg dat alle wapens en munitie conform vigerende richtlijnen worden bewaard, getoond, vervoerd en zijn bijgeschreven op de verloven.

Defensiestaf

Lkol Drs. E.P. v.d. Kamp
EP.vd.Kamp@mindef.nl
+31627852937

Onze referentie
BS2024005967

Spectrum:

Volledige implementatie is afgerond per eind 2023. Dit zal worden verantwoord in het jaarverslag 2023.

Jaarverslag:

Naast de gebruikelijke (financiële en inhoudelijke) verantwoording, dient over het betreffende jaar een compleet overzicht opgenomen te worden van:

- alle verwervingen;
- alle inkomende en uitgaande bruiklenen eigen collectie;
- alle (langdurig) uitstaande bruiklenen;
- alle vervreemdingen (afstoot, overdracht, etc.).

Sponsorbeleid:

De SKD zal in samenspraak met Defensie een integraal sponsor- en fondsenwervingsbeleid opstellen. Dit beleid wordt eind 2023 afgerond en uitgevoerd. Dit zal worden verantwoord in het jaarverslag 2023.

Integraal collectiebeleid Rijkscollectie Militair Erfgoed:

De SKD onderschrijft nut en noodzaak van één Rijkscollectie Militair Erfgoed, beheerd door SKD. Dit is neergelegd in het Collectieplan 2021-2024.

Afstoting:

De SKD zal de dossierhouder Museaal Bestel Defensie vooraf informeren als niet-geregistreerde voorwerpen van vóór 2015 worden afgestoten. Ook voor deze voorwerpen geldt dat strategische voorwerpen via DMO dienen te worden afgestoten.